

повертаються у незначній кількості, тим самим зменшуючи їх фінансові можливості [1, с. 218-219].

У зв'язку з цим вчені Інституту економіки природокористування та сталого розвитку вбачають доцільним зробити басейнові водогосподарські об'єднання економічно незалежними від бюджетного фінансування. Для цього пропонується передати їм і їх територіальним підрозділам функції контролю за дотриманням лімітів водоспоживання і скиду забруднених стоків, а також узгодження всіх заходів на території басейну, що порушують умови формування стоку. Отримуючи платежі від водокористувачів (за забір води, скиди забруднених вод та інші), басейнові водогосподарські об'єднання поповнюватимуть місцевий та державний бюджети, а також можуть спрямовувати кошти на фінансування інвестиційних програм, покращення якості води та розвитку водних ресурсів регіону. Такий варіант управління даватиме можливість ефективно використовувати водні ресурси в господарстві, збільшувати надходження платежів у бюджет з боку басейнового водного об'єднання та зберігати і поліпшувати екологічний стан водно-ресурсних об'єктів за наявності незалежного природоохоронного контролю у поєднанні з діяльністю громадських екологічних організацій [1, с. 224].

Підтримуючи вище викладену ідею, автори доповіді пропонують доповнити контрольні функції басейнових водогосподарських об'єднань ще однією функцією – контролю за зменшенням непродуктивних втрат водних ресурсів у виробничому та невиробничому процесах, який би періодично проводився на підприємствах. Враховуючи, що контроль за усіма суб'єктами господарювання може бути обтяжливим для басейнових організацій, доцільно розподілити цю функцію і між обласними управліннями водних ресурсів та їх підвідомчими організаціями.

Список використаних джерел:

1. Формування моделі управління природними ресурсами в ринкових умовах господарювання: [монографія / за заг. ред. д. е. н. проф., акад. НААН України Хвесика М. А.]. – К.: ДУ ІЕПСР НАН України, 2013. – 304 с.

Радіонова Я.В.

аспірант,

Науковий керівник: Аранчій В.І.

кандидат економічних наук, професор,

Полтавська державна аграрна академія

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ АГРОПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

Сьогодні агропромислові підприємства функціонують в умовах насиченості ринку, тому перед ними постає питання посилення своїх конкурентних переваг. Відповідні переваги забезпечуються безперервним

впровадженням інноваційних технологій. Саме тому інноваційна діяльність на початку третього тисячоліття стає невід'ємною характеристикою сучасного агропромислового підприємства.

Теоретико-методичні основи управління інноваційним розвитком підприємства досліджували такі вчені як: Алимов О.М., Антонюк Л.Л., Бейкер М., Божкова В.В., Гриньов А.В., Друкер П., Загорна Т.О., Залтмен Дж., Заруба В.Я., Ілленкова С.Д., Ілляшенко С.М., Котлер Ф., Купер Р.Г., Левінсон Дж.К., Макгі Л.В., Максимова Т.С., Павленко А.Ф., Перерва П.Г., Савчук В.С., Спіро Р.Л., Телетов О.С., Чен Й., Чухрай Н.І., Яковлев А.І. та інші.

Управління інноваційним розвитком агропромислового підприємства – це діяльність, котра здійснює пошук шляхів розвитку ринкових можливостей, які здійснюються за допомогою беззупинної і послідовної розробки та виведення на ринок різного роду новацій, з метою забезпечення розвитку в конкурентному середовищі [1].

Управління інноваційним розвитком на агропромисловому підприємстві здійснюється через такі функції [2].

1. *Аналіз зовнішнього середовища і прогнозування його розвитку.* Дослідження існуючої кон'юнктури ринку і основні її фактори, складається прогноз розвитку кон'юнктури.

2. *Аналіз внутрішнього середовища підприємства.* Виконують аналіз сильних і слабких сторін діяльності підприємства, аналізують підсумки минулої діяльності, ефективність функціонування підприємства, тенденції його розвитку, наявність конкурентів та продуктів заміників та інше.

3. *Виділення і вибір напрямків, а в їхніх рамках варіантів інноваційного розвитку ринкових можливостей.* Виявлення загроз і можливостей, які можуть виникнути у зовнішнім чи внутрішнім середовищі організації, і сильних і слабких сторін, якими володіє організація (наприклад, методом SWOT-аналізу).

4. *Формування цільового ринку для реалізації проектів інноваційного розвитку* передбачає формування та вибір цільових ділянок ринку (сегментів чи ніш) для реалізації відібраних варіантів інноваційного розвитку суб'єктів господарювання, розроблення підходів до формування цільового ринку на базі виділених ділянок.

5. *Аналіз і кількісна оцінка ризику на етапах інноваційного розвитку.* Здійснення планового та оперативного контролю всього процесу та результатів аналізу (за необхідності).

6. *Виділення пріоритетних напрямків діяльності.* На основі аналізу відібраних варіантів інноваційного розвитку ринкових можливостей, з урахуванням даних сегментації формують систему цілей на поточний і довгостроковий періоди діяльності, визначають пріоритетні завдання, вирішення яких веде до досягнення поставлених цілей.

7. *Формування організаційної структури управління інноваційним розвитком.* Відповідно до системи цілей і складу завдань, які потрібно вирішити, формують матричні організаційні структури (що складаються з фахівців різного профілю: маркетологів, економістів, фінансистів,

конструкторів, збутових працівників і т.д.) для управління процесами інноваційного розвитку ринкових можливостей.

8. *Планування виробничо-збутової і фінансової діяльності за обраними пріоритетними напрямками.* Розробляють перспективні і поточні плани, у тому числі планують бюджети проектів (планують обсяги необхідних інвестицій у новачії) і визначають джерела їхнього фінансування, формують оптимальну структуру інвестицій.

9. *Контроль за виконанням заходів, спрямованих на реалізацію потенціалу інноваційного розвитку.* Виконується збір і аналіз інформації, що характеризує процеси, які відбуваються у зовнішньому середовищі, процеси всередині самого підприємства, хід виконання запланованих науково-дослідних, дослідно-конструкторських і виробничо-збутових заходів. Виявляються причини відхилень фактично реалізованої програми від наміченої (за термінами, обсягами, ефективністю тощо).

10. *Підготовка рішень про своєчасну зміну пріоритетів і пошук нових напрямів інноваційної діяльності.* За підсумками контролю готують рішення про коригування і зміну пріоритетів діяльності, аж до припинення робіт над неефективними варіантами розвитку, ухвалюють рішення про розроблення нових варіантів інноваційного розвитку.

Слід зазначити, що процес управління інноваційним розвитком або інноваційною діяльністю характеризується відсутністю розриву між функціями та їх взаємозалежністю та певною паралельністю виконання.

Економічна ситуація останніх років характеризується збільшенням ступеня глобалізації та інформатизації бізнесу, посиленням конкуренції на ринках товарів та послуг, капіталу та праці. Такий розвиток ринку призводить до необхідності створення стійкої інноваційної політики, в основі якої лежить інтеграція підприємств та суб'єктів господарювання, концентрація капіталів. Як свідчить світовий досвід, альтернативи інноваційному розвитку сьогодні ще не існує, адже конкурувати на зовнішніх ринках у традиційному полі діяльності практично неможливо. Тільки принципово нові технології, що підтримуються управлінськими інноваціями, дозволять створити нове конкурентне середовище та забезпечать передумови для досягнення лідерських позицій на ринку. У свою чергу підвищення ділової активності та інновації дозволять забезпечити високі темпи економічного росту, збільшення капіталізації підприємств та масштабів виробництва.

Список використаних джерел:

1. Ілляшенко С. Н. Инновационное развитие субъектов хозяйственной деятельности // Механізм регулювання економіки, економіка природокористування, економіка підприємства та організація виробництва [Текст] / С. Н. Ілляшенко. – Суми – 2000. – С. 110-116 – (випуск 1).
2. Ілляшенко С. М. Управління інноваційним розвитком [Текст]: навч. посіб. / С. М. Ілляшенко. – Суми – 2005. – 324 с.
3. Круглов М. И. Стратегическое управление компанией [Текст] / М. И. Круглов. – М. – 1998. – 767 с.